

[Arne Bjerregaard]

udlandet ikke vil være med til at prøve at føre en mere ekspansiv politik i Vesteuropa, det erkender vi blankt i kristeligt folkeparti.

Vi er da ikke blinde for, at netop lønkra-vene førhen har været medvirkende årsag til en industriel ekspansion. Hvis man ikke havde haft disse lønkrav, havde man ikke fået den industrielle udvikling, for når lønningerne stiger, er det da en klar interesse hos alle erhvervsdrivende at mekanisere, automatisere, rationalisere osv., og derved fik vi en teknisk udvikling, samtidig med at vi fik et købedygtigt publikum, det er vi da ikke blinde for. Men vi har et alvorligt problem i vores lønsystem herhjemme og i vores såkaldt socialliberalistiske system, og jeg er nødt til at sige i denne sammenhæng, at i det øjeblik man fastholder fra visse sider, at der skal være frie lønftaler – det så vi også gerne, hvis det var muligt – er det den totale liberalisme, og dem holder man selvfølgelig især fast fra venstre side. Det lyder lidt mærkeligt, men det, der kan blive følgen af frie lønftaler, nemlig arbejdsløsheden, skubber man over på samfundet, og derved er det ikke muligt at opretholde en frihed til selv at aftale løn; man er nødt til fra samfundets, fra politikernes, side at sige: enten er de arbejdsløse jeres ansvar, eller også må vi være med til at bestemme, hvor stor lønudviklingen må være. Der er sådan set ikke andet at gøre.

Jeg erkender, at vi er ved en korsvej, en korsvej, som vi sådan set har stået ved længe, men det er en væsentlig årsag til vores økonomiske situation i dag, at man ikke har villet forstå det, at man har ladet lønningerne løbe og sagt, at produktet af lønudviklingen betales af samfundet, og det er det, der bl a. har skabt vores store underskud.

Mange i vort samfund, også inden for fagbevægelsen, erkender det nødvendige i indkomspolitik. Et par fagforeningsledere, ganske vist af de små, kom hen til mig, og sagde: vi ved, det bliver vanskeligt, vi misunder jer ikke at skulle røre ved lønområdet, men vi ved, det er nødvendigt. Vi må imidlertid desværre sige til vore medlemmer, at det, man laver derinde, er sort reaktion, det er udhuling af reallønnen, det er asocialt og alt det andet, som allerede er fremført herinde. Man erkendte, at det var nødvendigt, men man var nødt til at sige til medlemmerne, at det var alt muligt andet end det nødvendige. Sådan er spillet, det ved vi. Det eneste, vi

håber på i kristeligt folkeparti, er, at socialdemokratiet ikke vil spille det spil herinde.

Kristeligt folkeparti har som tidligere nævnt foreslået indførelse af en karensgang ved sygdom. Det var også inde i den heden-gangne socialdemokratiske regerings overvejelser, men det er ikke skønt at indføre den slags, og det er da heller ikke med glæde, vi er med til det. Det er heller ikke problemfrit, det erkender vi, og det samme gælder ned-sættelse af arbejdsløshedsunderstøttelsen. Ingen skal være i tvivl om, at kristeligt folkeparti gerne så fuld erstatning for tabt arbejdsfortjeneste såvel ved sygdom som ved arbejdsløshed, ligesom vi gerne så opretholdt et særdeles højt socialt niveau, men vi har desværre ingen mulighed for det, for der er ikke i den danske befolkning en så høj moral, at vi kan leve med det, det er vi nødt til at notere, og både fra politisk hold, uanset farven, fra arbejdsgivere og fra arbejdere hører vi jo, at det ikke kan betale sig at arbejde, for man får lige så meget i understøttelse. Jeg har angrebet det gang på gang, hvor jeg end kom. Hvad er det dog for en måde at stille tingene op på? Man har da misforstået systemet, man har misforstået ideen, men man bruger den i tale og i skrift, og ved at gøre det er man kommet til at misbruge et socialt sikkerhedsnet. Man ødelægger muligheden for at opretholde det i stedet for at sige, at vi er glade for, at vi har sådan et sikkerhedsnet, at hvis vi bliver arbejdsløse, har vi mulighed for at blive siddende i hus og hjem og få det daglige brød og mere til. Men i stedet for har man fra begge sider og også fra politisk hold stillet det op, som om man havde en valgmulighed, og som om man kunne tillade sig en valgmulighed, enten arbejde eller understøttelse. I det øjeblik man stiller det sådan op, har man misbrugt systemet, og så kan systemet ikke fungere længe. Det er beklageligt, men det er vi nødt til at se i øjnene.

Det samme med enhver uberettiget sygedag. Ja men det vil da være med til at ødelægge det for andre, og det vil være med til at ødelægge muligheden for dækning af løntab som følge af sygdom. Der er vel ingen, der vil komme og påstå, at der ikke er nogen uberettigede sygedage. Jeg ved nok, at vi i samfundet i dag, på arbejdspladsen og alle mulige andre steder, snakker om solidaritet og demokrati i arbejdet, men vi må nødven-